

1R BATX · ECO1 · UNITAT 7

El mercat de treball

Oferta i demanda de treball, atur, bretxes i segmentació, polítiques d'ocupació i feines del futur

7

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Explicar com s'estableixen el salari i l'ocupació a partir de l'oferta i la demanda de treball.

Calcular i interpretar les taxes d'activitat, d'ocupació i d'atur, i distingir els tipus d'atur.

Reconèixer les bretxes de gènere, d'edat i d'origen, la segmentació del mercat i els costos de l'atur i de l'acomiadament.

Distingir les polítiques actives i passives d'ocupació, i què fa el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

Descriure com canvien l'ocupació la digitalització, la globalització i la transició ecològica.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És març i el grup de l'Observatori econòmic de Valldelana ja ha recollit una bona pila d'ofertes de feina del barri. La Inés Varela els demana que les ordenin, i de seguida es veu que no és tan fàcil: hi ha llocs que ningú no cobreix, persones que busquen i no troben, contractes que duren dos mesos i feines molt diferents per a una mateixa preparació. Abans de decidir què vols fer en acabar els estudis, convé entendre com funciona el mercat on hauràs d'entrar. L'orientador de l'institut, l'Andrés Mora, els ajudarà a mirar-lo amb dades.

❓ **Qui ofereix treball i qui en demana? Què es «ven» i què es «compra» en un mercat de treball?**

❓ **Si en una zona hi ha moltes ofertes sense cobrir i, alhora, molta gent a l'atur, què pot passar?**

❓ **Dues persones fan la mateixa feina i una cobra menys que l'altra. Quins motius creus que ho poden explicar?**

MAPA DE LA UNITAT

Què veurem

- **7.1** Funcionament del mercat de treball
- **7.2** Desocupació, tipus d'atur i taxa natural
- **7.3** Bretxes, segmentació, acomiadament i costos socials
- **7.4** Polítiques actives d'ocupació: Espanya i Catalunya
- **7.5** L'empresa del futur i els reptes de l'ocupació

La fleca contracta

10 € per unitat i 1.500 € per persona al mes

Producte marginal del 1r al 6è: 200, 170, 155, 130, 110 i 90 unitats al mes (supòsit didàctic).

1. **Valor.** Producte marginal × 10 €: 2.000, 1.700, 1.550, 1.300, 1.100 i 900 €.

2. **Quants contracta?** Mentre el valor superi 1.500 €: els tres primers. El quart aporta 1.300 € i no surt a compte.

3. **Amb un 20 % més de productivitat.** El quart passa a 1.560 € i sí que compensa; el cinquè (1.320 €), no. Passa de 3 a 4 treballadors.

✔️ **Amb més productivitat, la demanda de treball es desplaça a la dreta: es contracta més gent i es pot pagar més.**

7.1 · DADA · SALARI MÍNIM MENSUAL, 2026

Un salari mínim molt diferent

Salari mínim, en € al mes.

Font: Eurostat, earn_mw_cur, primer semestre del 2026 (consulta: 11/2026).

CLAVE

Importa el que es pot comprar: per això s'utilitza el **salari real**, que divideix el nominal pel preu (IPC).

Baixa l'atur... i no hi ha feina nova

10.000 persones de 16 anys o més

6.000 són actives i 5.400 tenen feina (supòsit didàctic).

1. **Les taxes.** Aturats: 600. Activitat 6.000 / 10.000 = 60 %; ocupació 54 %; atur 600 / 6.000 = 10 %.
2. **Se'n cansen 200.** 200 aturats es declaren inactius: l'activa passa a 5.800 i els aturats a 400. L'atur és 400 / 5.800 = 6,9 %.
3. **I l'ocupació?** Continua sent del 54 %: les persones ocupades són les mateixes 5.400.

✔️ **La taxa d'atur pot baixar perquè la gent deixa de buscar, no perquè trobi feina: cal mirar-la amb la d'ocupació.**

Tres tipus d'atur

🔎

Friccional

Buscar feina costa temps: la primera feina o un canvi de ciutat.

🧩

Estructural

Les capacitats no encaixen amb les que demanen les empreses.

📉

Cíclic

Cau la demanda agregada en una recessió.

⏳

Llarga durada

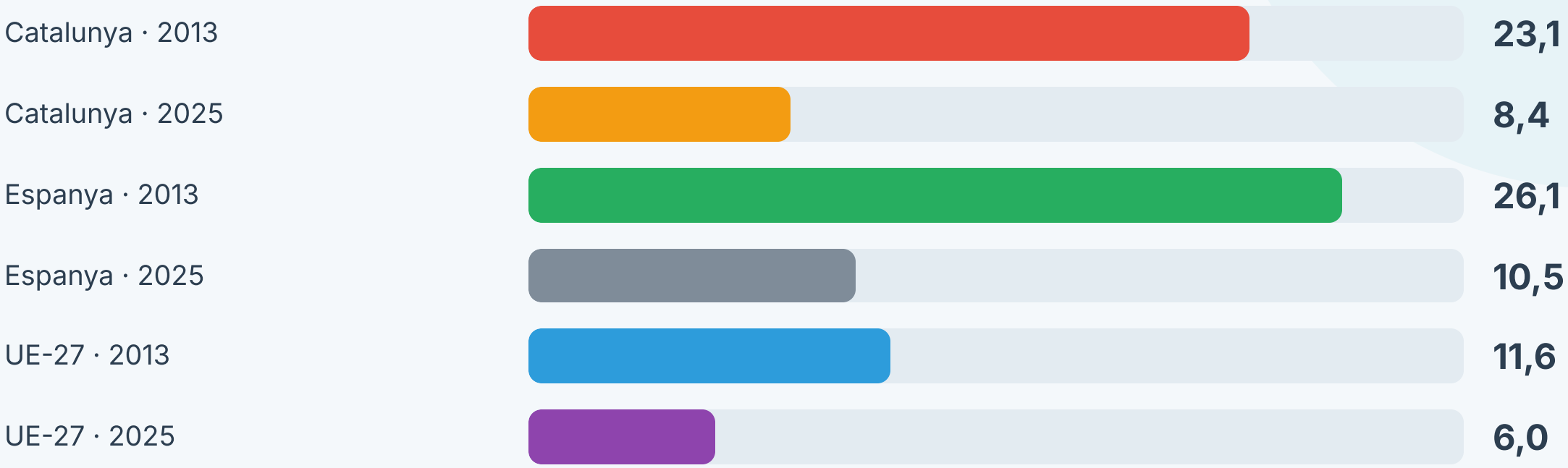
12 mesos o més: criteri de durada, no de causa.

CLAVE

La **taxa natural** és la part friccional i l'estructural. Per sota, l'economia s'escalfa i els preus poden pujar.

Com ha baixat l'atur

Taxa d'atur, en %.

Font: Eurostat, une_rt_a i lfst_r_lfu3rt (consulta: 11/2026).

CLAVE

En dotze anys ha baixat **14,7 punts** a Catalunya (63,6 %) i **15,6** a Espanya (59,8 %).

Un acomiadament improcedent

1.800 € bruts al mes i 4 anys i 6 mesos

Contracte indefinit; el jutge declara l'acomiadament improcedent i l'empresa tria indemnitzar (supòsit didàctic).

1. **Dies.** 33 dies per any de servei: 33 · 4,5 = 148,5 dies.
2. **Sou diari.** 1.800 · 12 / 365 = 59,18 € al dia.
3. **Indemnització.** 148,5 · 59,18 = 8.787,95 €, molt per sota del límit de 24 mensualitats (43.200 €).

✔ **El cost d'acomiadar creix amb l'antiguitat i el sou, i pot influir en les decisions de contractació.**

Cobrir la renda o ajudar a trobar feina

Polítiques actives

- Orientació, formació i ajuts de transport
- Volen augmentar l'ocupabilitat
- Es jutgen per la inserció a 6 i 12 mesos

VS

Polítiques passives

- Prestació contributiva i subsidis assistencials
- L'ERTE i el Mecanisme RED
- Mantenen la renda: són estabilitzadors automàtics

CLAVE

Una política s'ha d'**avaluar**: el cost per inserció compta les persones que s'han beneficiat realment.

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

Una zona té 2.000 persones de 16 anys o més, 1.100 ocupades i 100 aturades. Quina és la taxa d'atur?

A 8,3 %

B 5 %

C 55 %

✔️ L'activa és 1.100 + 100 = 1.200, i 100 / 1.200 = 8,3 %. El 5 % divideix entre la població total, i el 55 % és la taxa d'ocupació.

REPÀS

Idees clau

- **Treball.** Oferta i demanda de treball, salari real i productivitat, friccions i desajustos.
- **Atur.** Taxes d'activitat, d'ocupació i d'atur, friccional, estructural i cíclic, taxa natural i llei d'okun.
- **Bretxes.** Gènere, edat, origen i discapacitat, segmentació i temporalitat, acomiadament i costos socials.
- **Polítiques.** Actives i passives, erte i mecanisme red, soc i avaluació.
- **Futur.** Digitalització i IA, globalització i transició ecològica.

PER ACABAR

Per pensar

1 Si hi ha moltes ofertes de feina al teu barri, quines altres coses hauries de mirar abans de pensar que és fàcil trobar-hi feina?

2 Per què la taxa d'atur pot baixar sense que s'hagi creat cap feina? Quina altra taxa t'ajudaria a no equivocar-te?

3 Pensa en una feina que et sembla que pot canviar o desaparèixer amb la tecnologia i en una que pot néixer: quines competències caldria aprendre?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**